

Maj 2022

DeltagerDanmark & Electica

Danskernes grundværdier og potentialer for engagement i den grønne omstilling

*Et redskab til at engagere flere danskere mere
i omstillingen til et bæredygtigt samfund*

electica

**DEL
TAGER
DANMARK**

VI FORMER
FREMTIDENS
FÆLLESSKABER

**KR
FOUNDATION**

Indhold

Introduktion

Formål	4
Teoretisk afsæt	5
Undersøgellesdesign	6
Hvordan bruger man indsigterne fra analysen?	7

Analyse

Tendenser på tværs	8
Segmenterne i dybden: Hoved, hjerte og hånd	12
Segmenterne i forhold til hinanden	33

Baggrund

Om afsenderne	37
Referencer	38
Bag om segmenteringen	39

1

Introduktion

Formål

Hvad er segmentanalysen?

Et redskab til at engagere *flere* danskere *mere* i omstillingen til et bæredygtigt samfund.

Hvad bidrager den med?

- En bredere forståelse af, hvordan danskerne tænker, føler og handler i relation til den grønne dagsorden, med et særligt fokus på barrierer og potentialer for engagement i klimahandlinger.
- En dyb indsigt i forskellige værdisegmenters klimafortællinger og -handlinger, og, hvad der konstituerer deres forståelser omkring det gode liv, samt hvad der driver deres engagement i hverdagens fællesskaber.

Hvad kan den bruges til?

- At kvalificere strategier, indsatser og virkemidler, så de undgår polarisering og aktivt understøtter danskernes potentialer for engagement og handling.
- At udfordre eksisterende fordomme og antagelser om andre mennesker.

Teoretisk afsæt

Værdier som grundlag for menneskelig handling:

En dansk core belief model

Vi har undersøgt danskernes grundværdier via en klyngeanalyse baseret på Core Belief-modellen, som er udviklet og velafprøvet i flere lande af det internationale analysebureau More In Common, og her modificeret til danske forhold.

Modellen bidrager med unik indsigt i menneskers værdimæssige afsæt, som har vist sig at være bedre til at forudsige holdninger og adfærd end sociodemografiske faktorer såsom alder, køn og geografi.

Hvad er grundværdier?

- Grundværdier er folks centrale bedømmelser af det ønskværdige, rigtige eller retfærdige i et givet udsagn
- Mennesker bruger grundværdier som en måde at ordne og klassificere begivenheder, mennesker, konflikter, institutioner og traditioner på
- De er altså fundamentet for vores identitet, en kerne i fællesskaber, en forudsætning for værdighed og for modstandskraft over for usikkerhed, diskrimination og anerkendelsestab
- **Kort sagt er værdier grundlaget for menneskelig handling**

Grundværdier, overbevisninger og normers betydning for menneskelig handling

Kilde: Clarke, Webster & Corner (2020)

Undersøgelsesdesign

En repræsentativ og dybdegående undersøgelse,
der kombinerer kvantitativ klyngeanalyse med fænomenologiske feltbesøg

3.000 landsrepræsentative interviews i april 2021 og
2.500 interviews i januar 2022

- Første del af spørgeskemaet består af værdispørgsmålene fra "Core Belief Model Danmark", som bruges til segmenteringen via en hierarkisk klyngeanalyse (læs mere på [side 39](#)).
- Anden del består af spørgsmål, der afdækker opfattelser og holdninger i relation til klima og grøn omstilling.
- Resultaterne fra spørgeskemaet blev sammenholdt med indsigterne fra feltbesøgende på en 4-dages workshop med identifikation og syntese af mønstre på tværs af data. Her blev segmenternes endelige beskrivelser og titler til.

To fænomenologiske feltbesøg
hos hvert segment udført i juni 2021

- Tre timers feltbesøg med rundvisning i hjem, have og nærområde for at få en kontekstuel forståelse for segmenternes levede liv og omstændigheder
- Dybdegående fænomenologiske interviews med to sekvenser:
 1. **Forståelse af det gode liv:** Hvad driver engagement i hverdagen og hvad er motoren i fællesskaberne?
 2. **Klimafortællinger og -handlinger:** Hvad forstår og forbinder folk med klima? Hvilke dybe værdier, historier og identiteter kan kobles til klimaforandringer og grøn omstilling?

Hvordan bruger man indsigterne fra segmentanalysen?

1

Et redskab til at udfordre antagelser

Brug indsigterne til at reflektere over jeres **strategi**: Hvem starter i med og hvad beder i dem om?

Udfordre dine og andres antagelser om forskellige menneskers forståelser og handlemuligheder.

Tænk over, hvad de bredere implikationer af jeres indsatser er: Hvordan påvirker en indsats målrettet ét segment, de andre segmenter?

2

En måde at bygge på fælles værdier

Brug indsigterne til at forstå forskelle mellem segmenter med det formål at fremme en fælles forståelse og sammenhold, så indsatser orienteres omkring de fælles værdier, da dette forebygger og modarbejder polarisering.

Byg engagementsindsatser op omkring **fællesskaber**: Hvad har folk til fælles og hvordan handler vi sammen på vores fælles drømme?

3

Et dynamisk værktøj til gensidig læring. Ikke en statisk facitliste.

Segmenterne skal forstås dynamisk: Start hvor folk er og byg bro til deres værdier, men husk, at folk kan bevæge sig. Gennem samtaler, nære relationers påvirkning m.m. har alle potentiale til at bevæge sig. Tal derfor ikke andre efter munden, men vær tro mod egne værdier.

Test løbende indsatser og budskaber: En segmentanalyse kan ikke alene give svaret på, hvordan forskellige mennesker engageres. Det er en **læreproces**, hvor man hele tiden skal afprøve og blive klogere.

An aerial photograph of a lush green forest. A narrow, light-colored path winds through the trees, and a small stream flows through the lower part of the image. The trees have varying shades of green and some yellow, suggesting autumn. A large white circle is superimposed on the left side of the image, containing the number 2.

2

Tendenser på tværs

Klima samler danskerne

Bekymring og alvor

- 58 procent af danskerne er bekymrede for konsekvenserne af klimaforandringer
- 61 procent mener, at klimaet er noget, vi skal tale meget mere om og tage dybt alvorligt

En afgørende dagsorden

- 35 procent af alle vælgere oplever, at klimapolitik vil have afgørende indflydelse på deres stemme ved næste Folketingsvalg
- 92 procent af de vælgere der oplever, at klimapolitik vil være afgørende for deres stemme, er også bekymrede, mener at vi skal tale mere om klima, søger lederskab fra staten og mener at vi bør ændre adfærd.

Lederskab efterspørges

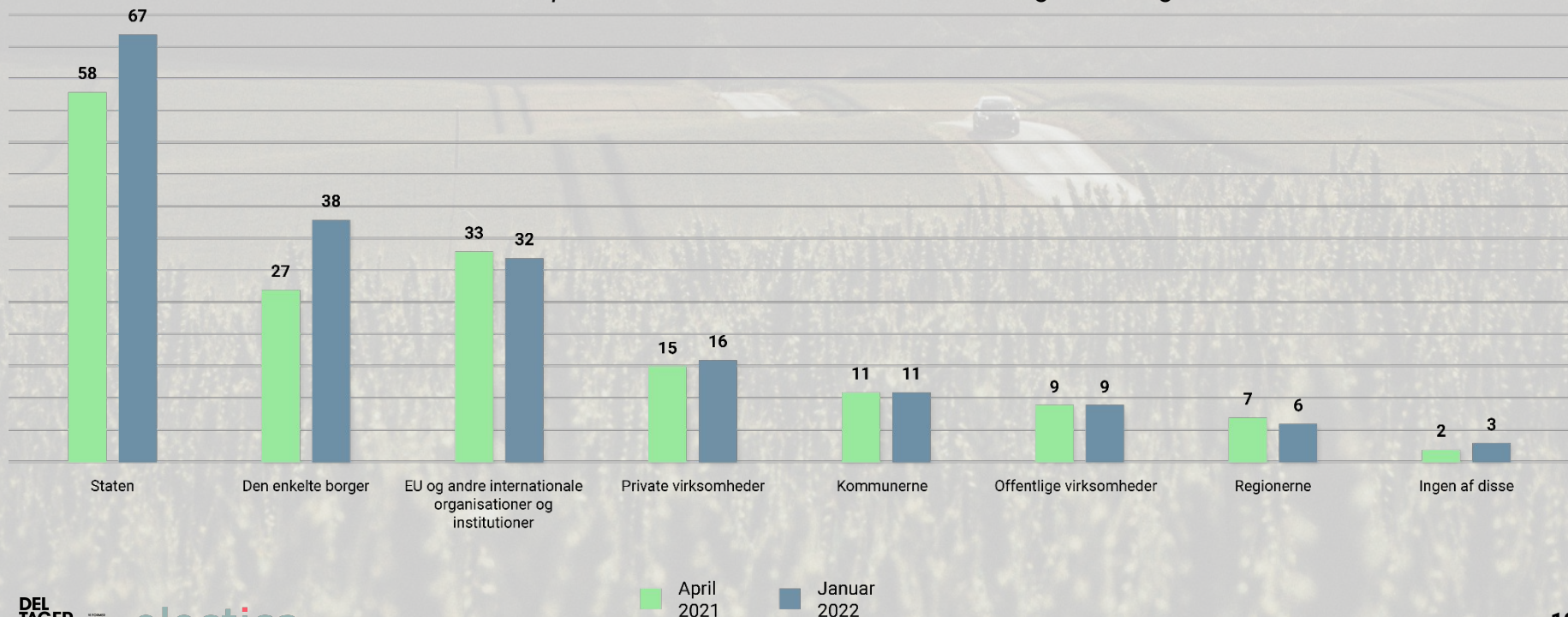
- 58 procent af danskerne mener, at staten har det primære ansvar for at drive en klimavenlig omstilling i Danmark
- 59 procent mener, at vi bør ændre vores vaner for at nå i mål med klimamålsætningen

Adfærdsændring ønskes, men skal gøres mere tilgængelig

- 85 procent prøver at undgå madspild
- 80 procent affaldssorterer
- 27 procent svarer, at de spiser mindre kød end tidligere
- Klima og bæredygtighed ligger danskerne på sinde, men de er søgende efter handlemuligheder

Flere retter blikket mod staten og den enkelte borger i spørgsmålet om, hvem der har det primære ansvar for at drive en klimavenlig omstilling

"Hvem mener du har det primære ansvar for at drive en klimavenlig omstilling i Danmark?"

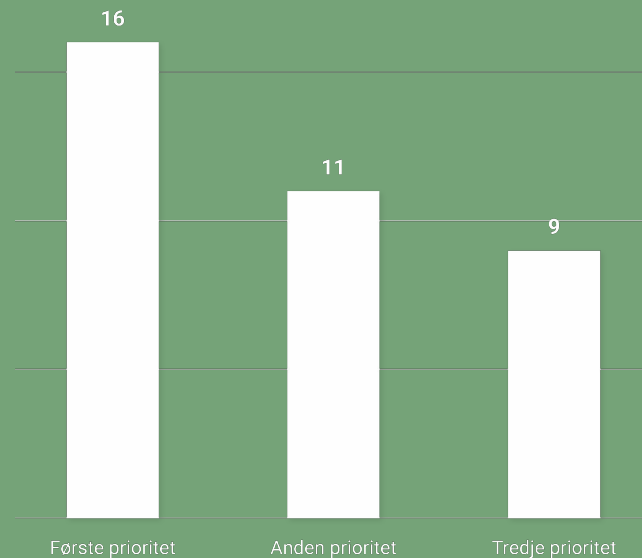

Klima er stadig i top 3 blandt politiske emner

- I **april 2021** svarede **35%** af danskerne, at klima var blandt de tre vigtigste politiske emner.
- I **januar 2022** svarede **36%**, at det er blandt de tre vigtigste politiske emner. Klima har altså ikke tabt momentum.

Klima og miljø

"Hvordan vil du prioritere nedenstående politiske emner?"

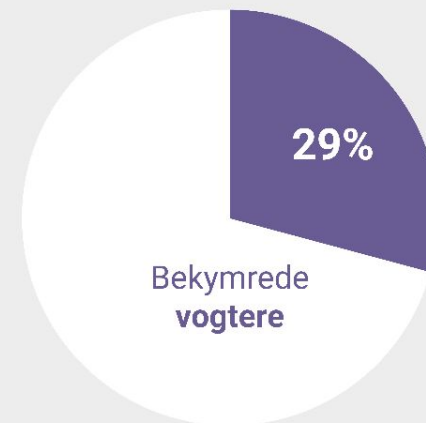
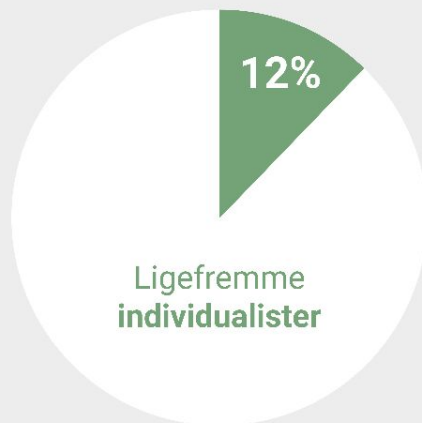
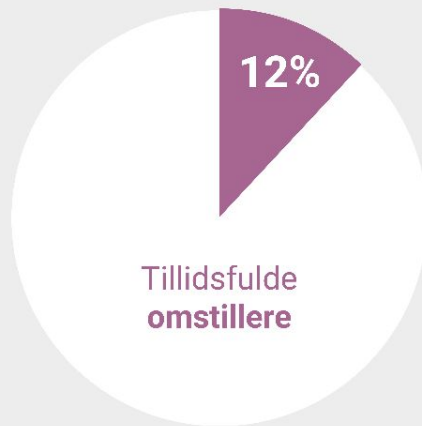
Januar 2022

3

Segmenterne i dybden

Segmenterne

Segmenterne i dybden: Hoved, hjerte og hånd

I dette kapitel kan du læse om hvert segment i dybden ud fra følgende skabelon:

1 Strategi

- Hvem er de?
- Hvad er deres top 3 politiske prioriteter?
- Hvordan adskiller deres grundværdier sig fra gennemsnittet i befolkningen?

2 Motivation

- Hvilke følelser driver deres engagement i hverdagen?
- Hvad er et karakteristisk motto for dem?
- Hvilken form for handlekraft indtager de i fællesskaber?
- Hvad er deres typiske rolle i en samtale (jf. Kantor's kommunikationsmodel)?

3 Handling

- Hvad er mulige vendinger for at åbne en samtale om klima?
- Hvad associerer de klima og grøn omstilling med?
- Hvad er nøgleordene for handling og et bud på tre appellerende handlinger?
- Hvad er barrierer for handling?

“Det er ikke retfærdigt at dømme andre mennesker ud fra fordomme. Vi er gode til så meget andet, bl.a. at ville vores nærmeste det bedste. Det er et medmenneskeligt træk, jeg har en forhåbning om, at de fleste vil bruge noget mere.”

Tillidsfulde omstillere:

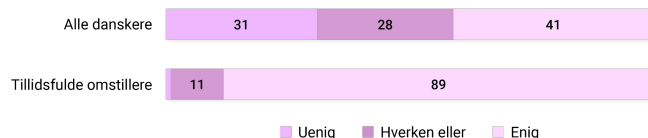
- Er orienterede mod nye muligheder, åbne overfor forandring og ændrer gerne adfærd, hvis det kan være med til at gøre en positiv forskel
- Synes der er for stor forskel på rig og fattig, tror på fællesskabet og udviser stor empati overfor mennesker, der kommer fra vanskelige kår
- Mener at staten skal sikre gode og lige vilkår og at den skal være mere ambitiøs, når det kommer til den grønne dagsorden
- Drives i mindre grad af egen vinding og i højere grad af medfølelse for andre og kærlighed til naturen
- Er ofte engagerede i at gøre en forskel, donerer penge, sidder i bestyrelser og er ikke bange for at påtage sig et ansvar

Politiske prioriteter

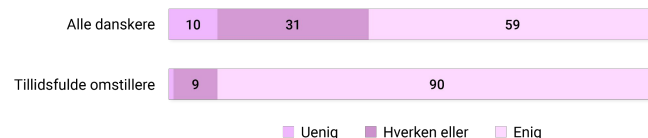
1. **42%** Klima og miljø
2. **22%** Velfærd og sociale forhold
3. **15%** Sundhed og sygehuse

Tillidsfulde omstillere adskiller sig fra danskerne som helhed ved i højere grad at mene:

1 At muslimer bliver uretfærdigt behandlet grundet fordomme

2 At forskellige grupper i samfundet har en del tilfælles, når alt kommer til alt

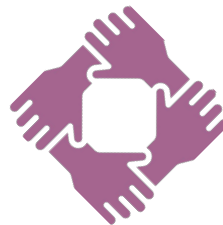
Følelsesprofil

- **Det gør mig glad**, når der sker noget nyt eller vildt, som jeg ikke har prøvet før
- **Det motiverer mig** at handle sammen med andre, fx når vi laver bannere og tager til demonstrationer sammen
- **Det gør mig stolt**, når jeg er med til at gøre verden et bedre sted
- **Jeg bliver vred**, når min onkel kommer med racistiske bemærkninger
- **Jeg savner** struktur i min hverdag
- **Det gør mig ked af det**, når jeg spilder en hel dag på at se serier
- **Det gør mig usikker**, når nogen taler nedladende til mig
- **Når jeg er alene, kan jeg godt lide** at læse en god bog

Motto

Det har jeg ikke prøvet før,
så det kan jeg sikkert godt

Handlekraft i fællesskaber

- **Oplever** at meget er vigtigt at engagere sig i, men kan være flyvske og have svært ved at begrænse sig
- **Bidrager** med mange kreative ideer og har store visioner på fællesskabets vegne

Rolle i samtaler

Tilhænger

Opponent

Tilskuer

Igangsætter

- **Tager initiativ** og bringer emner på banen i samtaler
- **Bliver indigneret** og tøver ikke med at tage afstand

Lyt, fortolk, engager

Samtaleåbnere

- Har du lyst til at være med i en ny måde at...
- Klimaforandringerne får mig til at frygte fremtiden. hvordan har du det?
- Vil du være med til at gøre en forskel? Vi har virkelig brug for dig til at tage lederskab
- Klima er et globalt problem, og vi skal råbe politikerne op

Forståelse af klima

Klima er den største og vigtigste opgave for de nuværende generationer. Klima handler om biodiversitet og retfærdighed og bør håndteres strukturelt.

Skab handling

3 appellerende handlinger

Nøgleord: Udvikling og visioner

1. Organisere debataftener og demonstrationer
2. Sikre at arbejdspladsen investerer grønt
3. Deltage i et grønt fødevarefællesskab

Barriere for handling

- Abstrakte drømme der ikke fører til handling
- Travlhed på grund af engagement i for mange sager

“Jeg blev stemt på som årets kollega med den begrundelse, at jeg altid er klar på at hjælpe og har styr på tingene for ellers sejler det hele.”

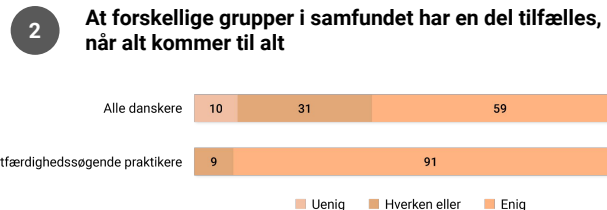
Retfærdighedssøgende praktikere:

- Er solidarisk orienteret og mener, at der skal være langt større fokus på at skabe en bedre velfærd i Danmark
- Har en stærk retfærdighedssans og autoritetstro, og går ind for hårdere straffe
- Ser gerne, at man som individ bidrager, hvor man kan, men anerkender, at nogle mennesker kan stå i så svære situationer, at de har brug for statens hjælp
- Mener at staten er primært ansvarlig for at drive den grønne omstilling
- Tror på fællesskaber, donerer penge og engagerer sig gerne i foreninger og aktiviteter i lokalmiljøet, men vægter, at det skal gøres ordentligt
- Kan med afsæt i den sociale indignation være med til både at løfte og tilpasse sig forandringer, hvis det er afgørende for deres nærmiljø

Politiske prioriteter

1. **21%** Sundhed og sygehuse
2. **19%** Klima og miljø
3. **18%** Velfærd og sociale forhold

Retfærdighedssøgende praktikere adskiller sig fra danskerne som helhed ved i højere grad at mene:

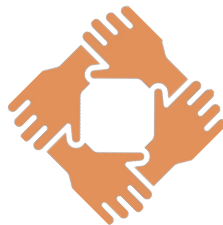
Følelsesprofil

- **Det gør mig glad**, når jeg holder middag og fest for mine venner og familie. Deres nærvær gør mig i godt humør og jo mere vi kan ses, desto bedre
- **Det motiverer mig** at have ansvar. Når jeg har en arbejdsopgave, er det vigtigt for mig, at jeg leverer høj kvalitet
- **Det bekymrer mig**, når nogen i min familie er syg
- **Jeg bliver vred**, når andre ikke holder, hvad de lover
- **Det gør mig usikker**, når andre får ansvaret for vigtige opgaver
- **Jeg føler mig tryk**, når der er orden i tingene og mit hjem er ryddet op og gjort rent

Motto

Hvis man skal ha' gjort noget ordentligt, skal man gøre det selv

Handlekraft i fællesskaber

- **Udvælger grundigt** hvilke projekter, de vil engagere sig i
- **Arrangerer** aktiviteter og er drevet af at få ting til at ske
- **Bidrager** med at være ansvarsbevidst og gå helhjertet ind i opgaverne

Rolle i samtaler

- **Tilhænger**
- **Opponent**
- **Tilskuer**
- **Igangsætter**

- **Deltager aktivt**, når det er emner, som de føler sig sikre i
- **Er inkluderende** og giver plads til andres perspektiver og holdninger
- **Kan være kritiske** indtil de er overbeviste

Lyt, fortolk, engager

Samtaleåbnere

- Hvad oplever du er uretfærdigt ved klimaforandringerne?
- Vi ved fra nabokommunen, at når halvdelen af foreningerne laver grønne initiativer, så bidrager det i gns. med en reduktion på X% CO2
- Jeg har lagt mærke til, at du er god til at få ting til at ske. Har du lyst til at stå for at søge donationer til folkekøkken om en måned? [konkret opgave, tal til kompetencer]
- Det er vigtigt for mig, at du tager dig god tid til at tænke dig om, før du siger ja, så vi gør tingene ordentligt

Forståelse af klima

Klima handler om naturen, om dyrene og om biodiversiteten. Klimaforandringer er et udtryk for menneskets rovdrift på naturen.

Skab handling

3 appellerende handlinger

Nøgleord: Konkret handling og ansvar

1. Lave fælles køkkenhave og miniskove
2. Blive klimarepræsentant på arbejdspladsen
3. Gå sammen om klimaneutral varmforsyning og vedvarende energiforsyning

Barriere for handling

- Når aktiviteter fremstår ineffektive og ikke er målbare
- Manglende rollefordeling og ansvar
- Skåltaler uden handling

“Jeg har altid været optimistisk og er i hvert fald ikke modløs... Det nytter ikke noget. Hvis der er et eller andet problem, så finder jeg altid en positiv løsning på det.”

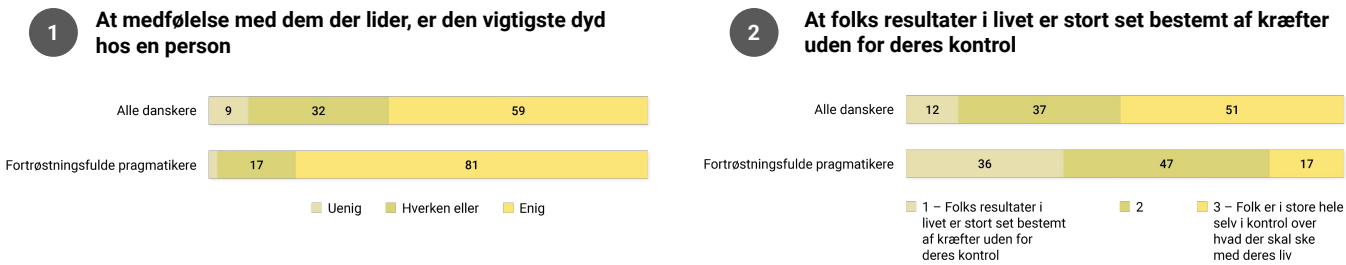
Fortrøstningsfulde pragmatikere:

- Går til verden med en pragmatisk tilgang, hvor der ikke er noget, der er sort-hvidt, hvorfor de sjældent positionerer sig i polerne
- Møder verden fortrøstningsfulde med realistiske forventninger, går sjældent forrest men stiller sig heller ikke i vejen for nye tiltag og er motiveret af at handle, hvis noget er nært, let eller funktionelt
- Nærer stor respekt for de ældre og mener, at man skal opdrages til at have gode manér og empati overfor andre mennesker, fordi folks resultater i livet, når alt kommer til alt, er udenfor deres egen kontrol
- Mener, at traditioner er vigtige for den danske kultur, men de er samtidig åbne over for forandring, så længe de kan se et større formål med det
- Mener, at det er staten eller organisationer, der skal tage ansvar for grøn omstilling

Politiske prioriteter

Fortrøstningsfulde pragmatikere adskiller sig fra danskerne som helhed ved i højere grad at mene:

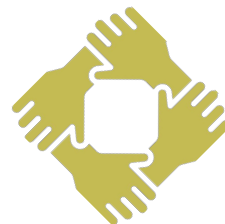
Følelsesprofil

- **Det gør mig glad** at være kreativ og bruge mine hænder
- **Det gør mig stolt**, når jeg finder en god løsning på et af hverdagens problemer
- **Det bekymrer mig**, at samfundet bliver mere opdelt
- **Jeg bliver sjældent vred**, men det irriterer mig, når folk udtaler sig, som om de kender alle svarene
- **Jeg savner mine børn**, når jeg ikke er sammen med dem
- **Det gør mig ked af det**, når jeg ikke kan hjælpe mine nære
- **Det gør mig utilpas**, når der er konflikter og diskussioner
- **Jeg føler mig for det meste tryk** og særligt når familien er samlet

Motto

Det skal nok gå det hele

Handlekraft i fællesskaber

- **Er sjældent i centrum** men kan godt lide at hygge sig og hjælpe lidt til, så det hele glider
- **Bidrager** ved at være gode til at finde løsninger på små problemer men føler sig handlingslammede på de store dagsordener

Rolle i samtaler

Tilhænger

Opponent

Tilskuer

Igangsætter

- **Elsker at lytte** og hjælpe andre med at løse konkrete problemer
- **Tager ikke entydigt stilling** i en samtale og kan virke lidt usikre og tilbageholdende

Lyt, fortolk, engager

Samtaleåbnere

- Mine unger synes det er spændende, at vi skal deltage i affaldsindsamlingen. Vil I ikke også være med? [knyt aktiviteter til den nære omgangskreds]
- Klimaforandringerne er noget af en mundfuld [kreativt og konkret]
 - Men jeg har en strikkeopskrift på genanvendelige vatrondeller. Har du lyst til at prøve den?
 - Men jeg har hentet nogle gamle cykeldele. Vil du være med til at bygge en ny, gratis cykel?

Forståelse af klima

Klima handler om grønne græsplæner, hvor ungerne kan lege. Klimaforandringer er ubehagelige og u håndgribelige. Men alle kan gøre lidt i det små og så skal vi nok komme i mål en dag.

Skab handling

3 appellerende handlinger

Nøgleord: Nært og funktionelt

1. Deltage i lokal affaldsindsamling
2. Lave nørklerier i en repaircafé med familien
3. Deltage i lokalt byttemarked eller lokal udlånscentral

Barriere for handling

- Abstrakte dommedagsanalyser af en global udfordring
- Komplekse løsninger
- Ingen nære relationer at dele ideer til konkret handling i hverdagen med

“Jeg var lidt af en rod dengang, men jeg tog mig sammen og arbejdede mig op til der, hvor jeg er i dag.”

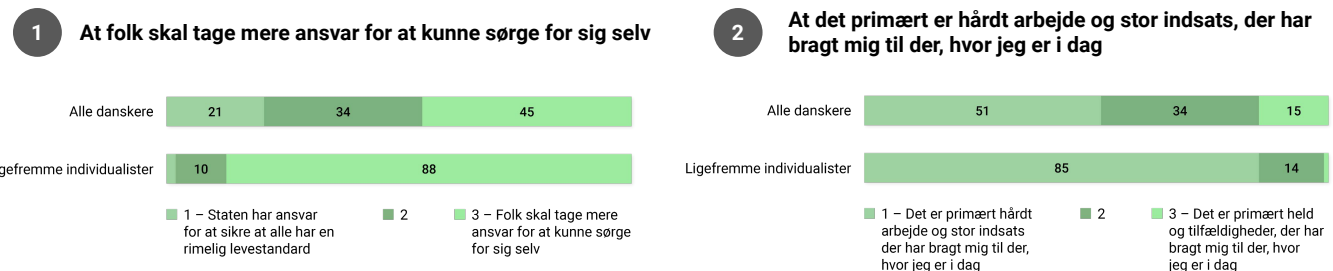
Ligefremme individualister:

- Vægter individets frihed højt og bryder sig ikke om at blive begrænset af regler
- Mener ikke, at der er for stor forskel på rig og fattig i Danmark og bakker op om at sænke skattetrykket
- Er ikke i tvivl om, at folk der arbejder hårdt, vil opnå succes, og har en lav tolerance over for folk der ikke bidrager og går ind for hårde straffe og mere respekt for danske traditioner
- Mener at mænd og kvinder har forskellige roller i samfundet
- Mener, at staten skal samarbejde med individet om at skabe de rette rammer for den grønne omstilling, og vægter økonomiske incitament
- Er drevet af rationelle og logiske argumenter og har en stærk ”gør-det-selv” energi, som er en virkningsfuld ressource at bygge på i fællesskaber

Politiske prioriteter

1. 38% Økonomi
2. 13% Sundhed og sygehuse
3. 11% Indvandring og integration

Ligefremme individualister adskiller sig fra danskerne som helhed ved i højere grad at mene:

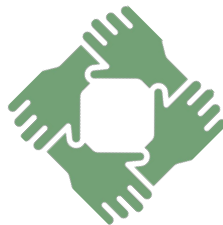
Følelsesprofil

- **Det gør mig glad**, når der er et godt tilbud i byggemarkedet
- **Det motiverer mig** at se mit hårde arbejde bære frugt, fx når jeg efter en dag på havetraktoren kan se, hvordan haven står skarp og snorlige
- **Det gør mig stolt**, når mine børn får gode karakterer i skolen
- **Det bekymrer mig** at kriminaliteten stiger
- **Jeg bliver vred**, når jeg har lånt mit værktøj til en kollega, og han ikke har behandlet det ordentligt eller glemmer at aflevere det tilbage
- **Jeg savner** dengang man måtte sige, hvad man ville - folk er blevet så krænkelssesparate

Motto

Frihed under ansvar

Handlekraft i fællesskaber

- **Orienteret** imod fremskridt og individuel fremdrift
- **Træffer beslutninger** baseret på sund fornuft
- **Bidrager** med iværksætterånd, gør-det-selv-erfaring og stor viden om den nyeste teknologi

Rolle i samtaler

Tilhænger

Opponent

Tilskuer

Igangsætter

- **Starter en samtale** og er altid klar på en god debat
- **Er ikke bange for at sige deres mening**, heller ikke selvom den er upopulær, og forventer, at andre gør det samme

Lyt, fortolk, engager

Samtaleåbnere

- Hvordan tror du, at det bedst kan betale sig at skifte til vedvarende energi?
- Lad os bare komme i gang med at gøre noget ved problemet. Så kan vi altid tage fat i kommunen, hvis det bliver nødvendigt.
- Vi har brug for en mand med en trailer her i weekenden. Hvad skal der til for, at du synes, at det kan betale sig at være med?

Forståelse af klima

Problemet med klimaforandringer angår primært omstilling af energikilder og er en opgave for det frie marked. Det skal løftes af den teknologiske udvikling og virksomheders innovation.

Skab handling

3 appellerende handlinger

Nøgleord: Det skal betale sig

1. Udvikle deleordninger i form af nyttemaksimerende kooperativer
2. Få andel i lokal, vedvarende energi (solcelle-vindmøllelaug eller fjernvarme)
3. Bidrage til grønne investeringsfonde

Barriere for handling

- Skiftende regler og afgifter fra det offentlige eller bureaukratisering af et lokalt initiativ
- Disrespekt over for den enkeltes ejendele
- Følelsesprægede fortællinger og tilgange

*“ Det giver mig noget at give til andre.
Det er jo lidt selvisk, men det er
rart, at der er nogen, der kan
bruge en til noget.”*

Tryghedssøgende traditionalister:

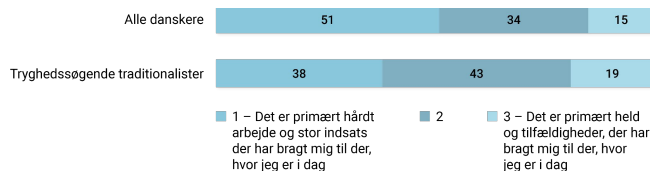
- Har fokus på det nære og tror på det bedste i folk, særligt dem, de kan spejle sig i, og mener at velfærd er vigtigt, når det gælder børn og ældre men også, at familien og lokalmiljøet spiller en vigtig rolle
- Bakker op om en traditionel kønsmæssig arbejdsdeling, en opdragelse med gode manér og hårdere straffe for kriminalitet
- Føler sig ofte overvældede, modløse og utrygge ved samfundsudviklingen, ser helst at verden ikke ændres for meget og at der skal være respekt for det Danmark, vi har i dag
- Mener, at det er staten der skal løfte ansvaret for den grønne omstilling, selvom de er åbne overfor at ændre adfærd, hvis der er et meget klart formål
- Motiveres af at gøre en forskel for deres nærmiljø - gerne gennem sociale aktiviteter og tætte relationer og byder ind i fællesskaber med gæstfrihed og hjælpsomhed

Politiske prioriteter

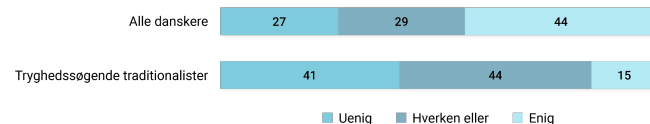
1. **26%** Sundhed og sygehuse
2. **18%** Økonomi
3. **13%** Klima og miljø

Tryghedssøgende traditionalister adskiller sig fra danskerne som helhed ved i højere grad at mene:

1 At det primært er held og tilfældigheder, der har bragt mig til der, hvor jeg er i dag

2 At den almindeligt arbejdende dansker *ikke* får en fair andel af Danmarks velstand

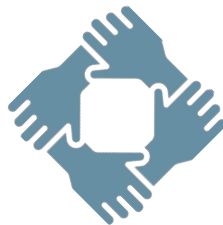
Følelsesprofil

- **Det motiverer mig** at være noget for andre fx når jeg uddeler mad til det lokale folkekøkken
- **Det gør mig stolt**, når mine venner roser min mad. Jeg laver en rigtig god lasagne, og den går aldrig af mode
- **Det bekymrer mig**, at flere og flere har nok i sig selv
- **Jeg savner** min barndomshund Frida
- **Det gør mig ked af det**, når jeg føler, jeg ikke hører til. I sidste uge tog mine venner til en fodboldkamp uden mig, og det ramte et ømt sted
- **Det gør mig usikker**, når jeg tænker på privatøkonomien, og mit hjerte springer et par slag over, når jeg logger ind på netbank
- **Når jeg er alene, kan jeg godt lide at** slappe af foran TV'et med en pose slik. Helst vil jeg gerne se Matador eller fodbold
- **Jeg føler mig tryk**, når folk omkring mig er glade og der er en god stemning

Motto

Når man deler glæden, vokser den

Handlekraft i fællesskaber

- **Går ikke forrest** men er loyale og står klar til at hjælpe og bakke op i fællesskaber, hvor relationerne er vigtige for dem
- **Bidrager** ved at skabe god stemning og medbringe hjemmelavet mad eller gaver

Rolle i samtaler

Tilhænger

Opponent

Tilskuer

Igangsætter

- **Har fokus på den gode stemning** og griner ofte
- **Siger sjældent noget kontroversielt**, og andre kan opleve, at de bliver talt lidt efter munden

Lyt, fortolk, engager

Samtaleåbnere

- Kan du huske dengang vi [referér til tidligere fællesskabs-handlinger]. Skal vi ikke gøre det igen?
- Vi samler en flok på torsdag. Er der nogle af dine familiemedlemmer eller venner, som du kunne have lyst til at invitere med?
- Vi mangler en, der har lyst til at bage en kage eller sørge for, at der ikke er nogen, der sidder alene [social opgave]
- Vidste du, at den grønne omstilling for mange betyder et sundere arbejdsmiljø, så vi undgår at flere bliver syge?

Forståelse af klima

Klima handler om en ren natur, som den altid har set ud.
Klimaforandringer er abstrakte og forbindes ikke med hverdagen.
Grøn omstilling kobles i første omgang til affaldssortering og genbrug.

Skab handling

3 appellerende handlinger

Nøgleord: Gør det socialt og trygt

1. Deltage i samkørsel
2. Bage kage eller lave mad til fællesspisning
3. Lave "vild med vilje" - grøn vej med naboerne

Barriere for handling

- Aktiviteter uden tilknytning til et eksisterende fællesskab
- Udskamning og konflikt
- Oplevelse af at omstilling kræver store personlige afsavn

*"Jeg føler mig ikke tryk, jeg er bange
for mig og mine børns sikkerhed.
Så nu lukker jeg nærmest ikke
et øje om natten."*

Bekymrede vogtere:

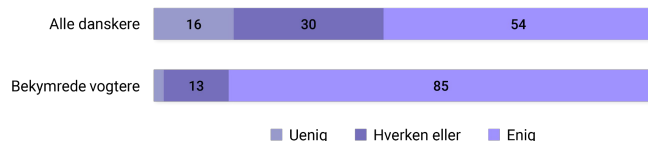
- Er bekymret for den måde, samfundet udvikler sig på, og mener, at verden er ved at blive et mere og mere farligt sted
- Oplever, at der er for stor forskel på rig og fattig i Danmark men mener også, at det er vigtigt, at man arbejder hårdt for at opnå succes
- Holder af det Danmark, som de kender, og bryder sig ikke om socialt bedrageri og bakker op om hårdere straffe mod kriminalitet og en strammere udlændingepolitik
- Mener at staten har ansvaret for, hvordan samfundet udvikler sig, og skal være garant for, at der ikke sker for store forandringer
- Har svært ved at tage stilling til globale problemer, vægter det nære i form af børn, familie og arbejde og bruger ressourcerne på at fastholde stabilitet

Politiske prioriteter

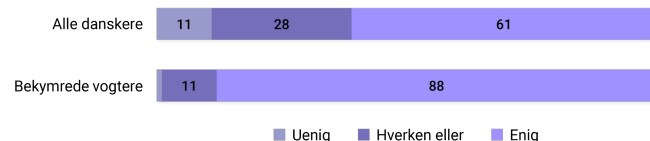
1. **25%** Sundhed og sygehuse
2. **15%** Økonomi
3. **14%** Indvandring og integration

Bekymrede vogtere adskiller sig fra danskerne som helhed ved i højere grad at mene:

1 At verden er ved at blive et mere og mere farligt sted

2 At personer der bryder loven skal have hårdere straffe

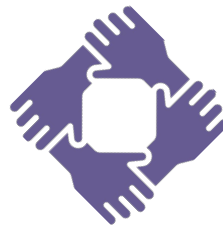
Følelsesprofil

- **Det gør mig glad**, når min familie er samlet rundt om spisebordet
- **Det bekymrer mig**, at der er så lidt respekt for danske værdier
- **Jeg bliver vred**, når jeg ser unge mennesker smide skrald på gaden
- **Det gør mig ked af det**, når jeg tænker på alt det gode vi havde engang, som vi har glemt at passe på
- **Det gør mig bange** når jeg ser kolleger miste deres job
- **Når jeg er alene, kan jeg godt lide** at se i gamle fotobøger fra dengang mine børn var små
- **Jeg føler mig tryk** når jeg er sammen med min familie juleaften

Motto

Vi skal passe på det, vi har

Handlekraft i fællesskaber

- **Orienterer sig** mod dem, de kender, og tager langt tilløb til at engagere sig i nye sager eller fællesskaber
- **Beskytter** de fællesskaber, de er en del af og er klar til at værne om tingene, som de er

Rolle i samtaler

Tilhænger

Opponent

Tilskuer

Igangsætter

- **Bringer historier** med sig fra gamle dage
- **Kan være uforstående og bekymrede** over for nye temaer og tendenser, men lufter det ikke nødvendigvis

Lyt, fortolk, engager

Samtaleåbnere

- Jeg er bekymret for, hvad den grønne omstilling betyder for vores jobs og velfærd. Hvordan har du det?
- Vi skal have fundet ud af, hvordan vi beskytter og klimasikrer lokalområdet. Vil du være med? [koble bevaring til små skridt for forandring]
- Der er så meget skrald i området for tiden, skal vi ikke få ryddet lidt op her, så der kan komme orden i gaderne igen? [tale til tryghed]

Forståelse af klima

Klima og grøn omstilling forbindes med forandringer og frygten for at miste jobbet. Det er svært at se, hvilken rolle "lille Danmark" eller "lille mig" har i den grønne omstilling. Kobles i første omgang til affaldssortering.

Skab handling

3 appellerende handlinger

Nøgleord: Handle for at bevare

1. Deltage i fagligt møde om jobsikkerhed
2. Tage familien med til det lokale, grønne banko
3. Deltage i lokal affaldsindsamling

Barriere for handling

- Globale og abstrakte analyser af klimaforandringer
- Frygt og bekymring for forandring
- Hvis debatten opleves som moraliserende

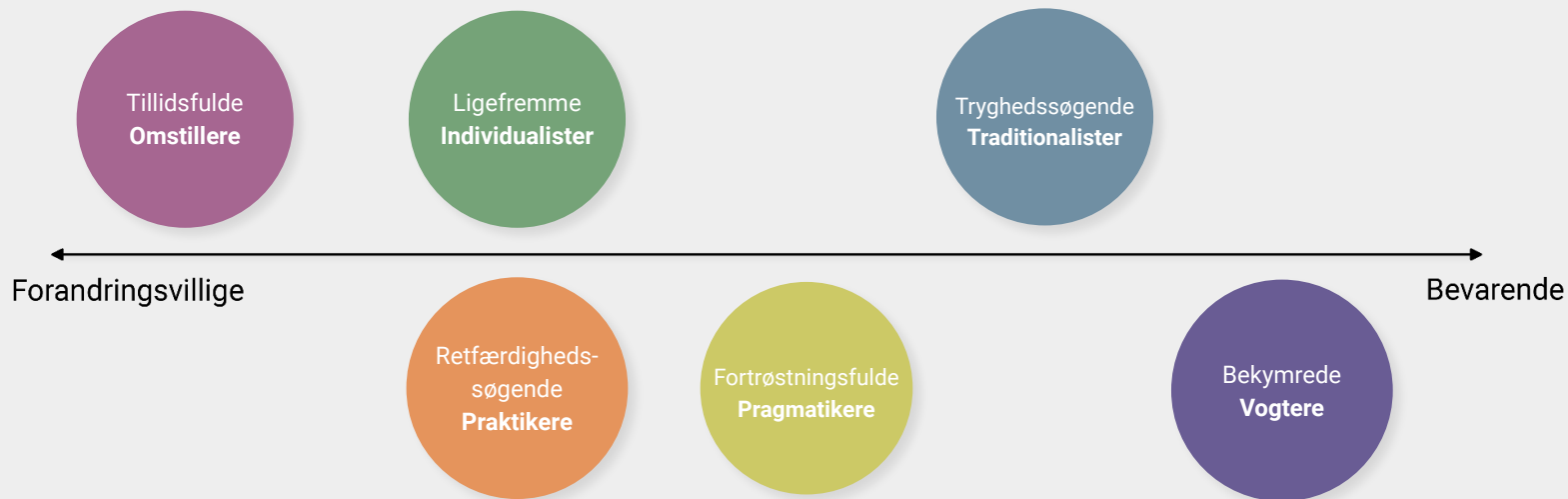
A close-up photograph of a person's hands holding a small green seedling in a peat pot. The background is blurred, showing other people and greenery, suggesting an outdoor event. A large white number '4' is overlaid on the left side of the image, enclosed in a white circle.

4

Segmenterne i forhold til hinanden

Forandringsvillighed

Segmenternes grad af ønske om at bevare eller forandre samfundet som det er.

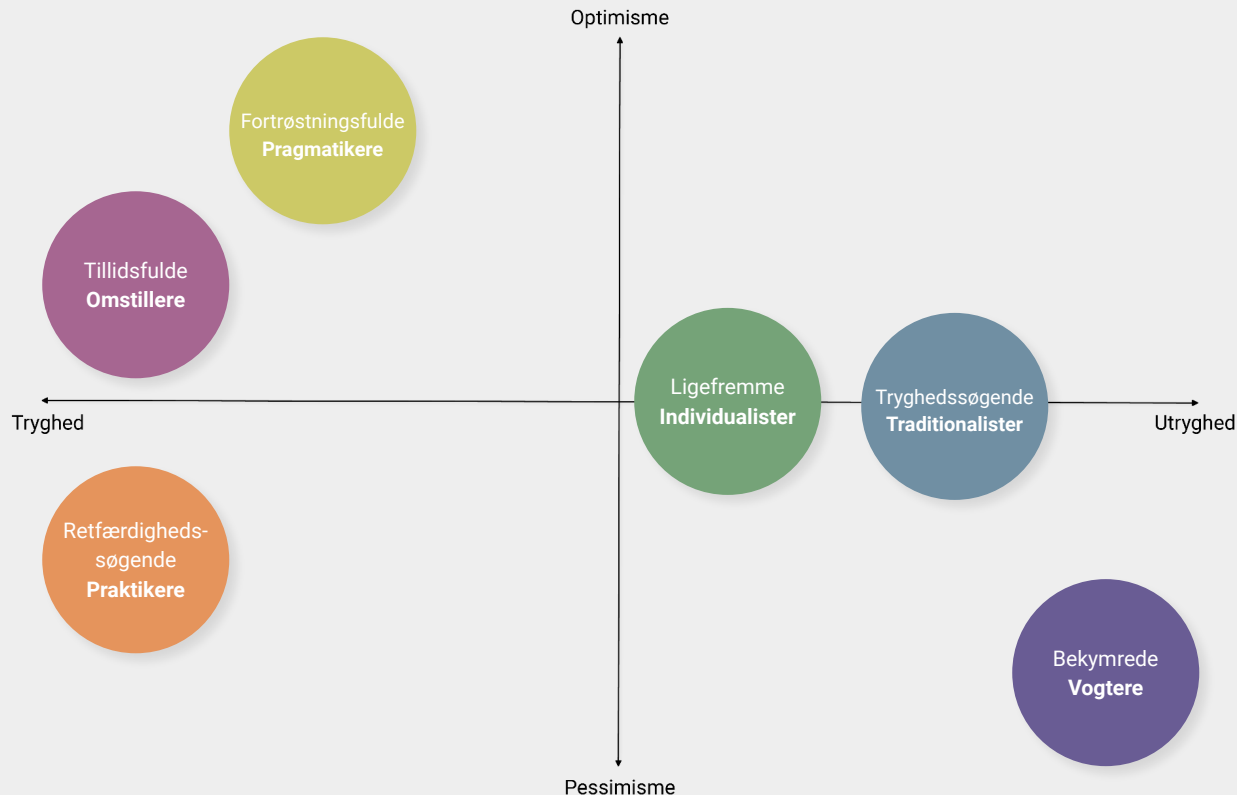
Bemærk: En bevarende tilgang er ikke udelukkende i kontrast til klimaengagement, ligesom en høj grad af forandringsvillighed ikke automatisk skaber engagement eller handling.

Grundstemning

Segmenternes oplevelse af livet og måde at være i verden på.

Tryghed vs. Utryghed handler om segmenternes følelse af, hvor trygge omgivelserne er og forstås som en følelse på individniveau, der er tæt knyttet til det nære liv.

Optimisme vs. Pessimisme er en grundstemning, der i højere grad knytter sig til et samfundsniveau og handler om, hvordan segmenterne normativt oplever samfundets udvikling.

5

Afsendere og referencer

Om afsenderne

DeltagerDanmark er en idébåret socialøkonomisk virksomhed.

Vi hjælper alt fra medlemsorganisationer over aktivistgrupper til kommuner og ministerier med at nå deres mål ved at engagere borgere, medarbejdere eller medlemmer i at handle sammen på fælles problemer eller drømme.

Vi er specialister i organisering, involvering og engagement og bistår typisk samarbejdspartnere med konsulenttydelser inden for analyse, uddannelse og træning, konferencer, organisationsudvikling og kampagner.

Electica er en dansk analysevirksomhed med speciale i befolknings- og vælgeranalyse. Med udgangspunkt i data og indsigter rådgiver Electica om den omverden, der er afgørende for organisationer, virksomheder og politiske partier.

Referencer

Clarke, J., Webster, R., Corner, A. (2020) *Theory of Change: Creating a social mandate for climate action*. Oxford: Climate Outreach.

Frederiksen, M. (2019). *Usikker Modernitet: Danskernes værdier 1981-2017*. Hans Reitzels Forlag.

Hawkins, S., Yudkin, D., Juan-Torres, M., & Dixon, T. (2018). *Hidden Tribes: A Study of America's Polarized Landscape*. More in Common.

Juan-Torres, M., Dixon, T., & Kimaram, A. (2020). *Britain's Choice: Common Ground and Division in 2020s Britain*. More In Common.

Kantor, D., & Lehr, W. (1975). Toward a theory of family process. *California: Rossey-Bass*.

Lamont, M. (2001). The dignity of working men: Morality and the boundaries of race, class and immigration. *Symbolic Interaction*, 24(4), 505-508.

PIRC (2021). *To segment or not to segment? When to use audience segmentation in campaigns*. Public Interest Research Centre.

Sovacool, B. K., & Hess, D. J. (2017). *Ordering theories: Typologies and conceptual frameworks for sociotechnical change*. *Social Studies of Science*, 47(5), 703–750.

Swidler, A. (1986). Culture in action: Symbols and strategies. *American sociological review*, 273-286.

Wang, S., Corner, A., & Nicholls, J. (2020). *Britain talks climate: a toolkit for engaging the British public on climate change*. Oxford: Climate Outreach.

Bag om segmenteringen

Grundværdi og definition

Gruppeidentitet: Omfanget af, hvorledes man som borger identificerer sig i grupper baseret på nationalitet, køn, politiske partier, etnicitet og andre faktorer, herunder hvordan man vurderer, at forskellige grupper behandles i samfundet.

Opfattelse af trusler: Vedrører i hvilket omfang borgere anser verden som et farligt sted.

Forældres opdragelsesstil og autoritær disposition: Borgernes syn på forældreopdragelse har i tidligere studier vist, at der er stor lighed mellem denne opfattelse og deres generelle holdninger til politiske spørgsmål og niveauet af autoritet i samfundet.

Moralske fundament: I hvilket omfang borgere tilslutter sig visse moralske værdier, deres såkaldte fundament som fx retfærdighed, omsorg, ærlighed, autoritet og loyalitet.

Meritokratisk overbevisning: I hvilket omfang borgere ser personlig succes som et produkt af individuelle faktorer (såsom hårdt arbejde og disciplin) versus samfundsmæssige faktorer (såsom held og omstændigheder).

Spørgsmål

- Den danske befolkning og de forskellige grupper i samfundet har en del til fælles, når alt kommer til alt.
- Muslimer bliver ofte uretfærdigt behandlet grundet fordomme.
- Den almindeligt arbejdende dansker får en fair andel af Danmarks velstand.
- Verden er ved at blive et mere og mere farligt sted.
- Unge mennesker har ikke nok respekt for traditionelle danske værdier
- Personer der bryder loven skal have hårdere straffe
- Medfølelse med dem der lider, er den vigtigste dyd hos en person.
- Den vigtigste egenskab man kan have er nysgerrighed VS. Den vigtigste egenskab man kan have er gode manerer.
- Folks resultater i livet er stort set bestemt af kræfter uden for deres kontrol Vs. Folk er i store hele selv i kontrol over hvad der skal ske med deres liv.
- Nogens situation er så udfordrende, at uagtet hvor hårdt de arbejder, så vil de aldrig opnå succes Vs. Folk der arbejder hårdt, vil altid opnå succes ligegyldigt hvilken situation de er født ind i.
- Staten har ansvar for at sikre at alle har en rimelig levestandard Vs. Folk skal tage mere ansvar for at kunne sørge for sig selv.
- Det er primært hårdt arbejde og stor indsats der har bragt mig til der, hvor jeg er i dag Vs. Det er primært held og tilfældigheder, der har bragt mig til der, hvor jeg er i dag.

En dansk 'Core Belief Model'

Den oprindelige Core Belief model er udviklet af analysebureauerne More In Common og YouGov i samarbejde med førende forskere.

Modellen består af 45 spørgsmål, som bruges til at segmentere respondenterne ud fra de fem grundværdier.

I den danske model har vi taget udgangspunkt i de 16 såkaldte 'Golden Questions', som har vist sig at afdække 76% af variansen blandt de endelige segmenter i USA og Storbritannien.

En indledende faktoranalyse viste, at svarene fra fire ud af de 16 spørgsmål samvarierede i så høj grad, at de ikke bidrog med ny information og blot skabte mere støj for modellens formål, nemlig at minimere afstandene mellem klyngerne. Derfor består den danske model af de 12 spørgsmål, som fremgår her til venstre.

Danskernes grundværdier og potentialer
for engagement i den grønne omstilling

electica

DEL
TAGER
DANMARK
VI FORMER
FORSKELLIGE
FÆLLESSKABER

 KR
FOUNDATION